

DIRVA

★★★
THE FIELD

Nr. 34

Balandžio-April 30, 1959

Cleveland, Ohio

ATLANTO LAIVAI DIDŽIUOSIUOSE EŽERUOSE Atidarytas St. Lawrence vandens kelias, kaštavęs apie \$500,000,000

Balandžio 25 d. atidarytas St. Lawrence jūrų kelias Atlanto laivams į Didžiuosius Ežerus, į jų uostus, kartu ir į Clevelandą. Iki šiol retkarčiais teatplaukdavo tik koks mažesnis laivas iš Europos. Dabar jau atplauks ir dideli laivai, kurie iki šiol tegalėdavo pasiekti tik Montrealį.

Šis svarbus vandens kelias turėjo būti padarytas prieš 50 metų. Bet tai turi savo istoriją. Jau daugiau, kaip 50 metų kongrese laivų bendrovės tą klausimą kėlė, siūlė planus St. Lawrence upei pagilinti, kad Atlanto laivai galėtų į Didžiųjų Ežerų uostus įplaukti, reikalavo skirti tam reikalui pinigų, bet geležinkelių bendrovės vis laimėdavo, ir laivų bendrovių projektai būdavo atmetami. Geležinkeliai sakėdavo, kad jie pajėgi importuojamas prekes pristatyti į krašto gilumą, ir tikrai pajėgdavo, bet prekės būdavo žymiai brangesnės.

Eisenhoweriui tapus prezidentu, kongrese nutarta skirti to kelio paruošimui reikalingus milijonus dolerių. Kanada tam projektui buvo pasiruošusi jau seniau; pagal planus daugumas upės gilinimo ir perkasu įrengimų išpuolė Kanados pusėje, todėl Kanada tiems darbams davė didesnes sumas pinigų, ir penkerius metus apie 20,000 darbininkų dirbo, kol kelias buvo paruoštas. Pastatyta daug šliuzų laivams iškelti ir nuleisti žemyn ten, kur yra upės kritimas. Tiesiant kai kurias dalis, vandeniui užlieti kaimai ir ūkiai, gyventojus perkėlus kitur.

Tuo būdu dideli laivai jau gali nuplaukti iki Port Colborne, Kanadoje, apie 450 mylių į vakarus nuo Montrealio, ir pasiekti Erie ežerą. Iš čia didieji vandenyno prekiniai laivai pasiekia Duluth, patį toliausią uostą Superior ežero vakariniame gale, už 2,400 mylių nuo Atlanto. Iš ten jau belieka apie 3,000 mylių iki kito vandenyno, Pacifiko.

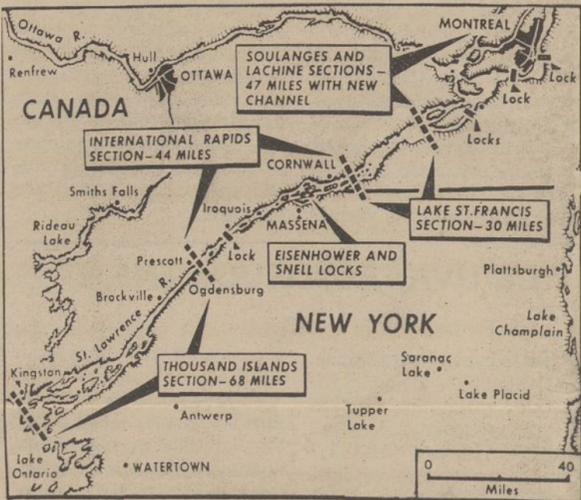
Atidarymo dieną apie 70 laivų, suplaukę iš daugelio Europos kraštų su įvairiomis prekėmis, pasileido kelionėn į vakarus, į Didžiųjų ežerų uostus, kur jų nekantariai laukė tų prekių už-

K. S. KARPIUS

sakytojai, tikėdami iš tos naujenybės padaryti biznį. Atgal tie laivai daugiausia gabens grūdus.

nados ir JAV pusėje yra du miestukai tuo pačiu vardu — Sault Ste. Marie.

Soo perkasu naudojasi dideli ežerų laivai, gabendami geležies rūdą ir grūdus iš

Naujai atidarytasis vandens kelias

Kelionė į 600 pėdų aukščio kalną

Įdomi to viso 2,400 mylių vandens kelio į krašto vidurį pusė yra ta, kad laivai turi, taip sakant, užplaukti į 600 pėdų aukščio kalną.

Ties Montrealiu vanduo yra lygus jūrų paviršiui, o pasiekę Erie ežerą Colborne uoste, laivai atsiranda 573 pėdų aukšty virš jūrų paviršiaus.

Mačiusieji Niagaros krioklį žino, kad iš Ontario į Erie ežerą Niagaros upe laivai įplaukti negali. Už 10 mylių į vakarus nuo Niagaros krioklio Kanada senokai turi iškasusi Welland kanalą tarp Ontario ir Erie, kuriuo laivai pasiekia Erie ežerą.

Erie ežero vandens paviršius yra 573 pėdų aukšty virš jūros paviršiaus. Šiuo ežeru laivai jau gali laisvai plaukti į kitus didžiuosius ežerus šiaurvakariuose. Huron ežeras, pietinė dalimi atsiremias į Detroitą, yra 580 pėdų aukšty. Tokiam pat aukšty vanduo yra ir Michigano ežere, pasukus į vakarus. Bet Superior ežero vandens paviršius yra 602 pėdų aukšty. Šin ežeran įplaukti yra taip pat iš seniau įrengtas perkamas laivams iškelti ir nuleisti, vadinamas Soo Locks, kur Ka-

Duluth apylinkių į pramonės miestus ežerų pakraščiuose.

Oficialios to jūrų kelio atidarymo iškilmės įvyks birželio 26 d.; jose dalyvaus prez. Eisenhoweris ir Anglijos karalienė Elzbieta II.

Sezonu metu kasmet Didžiųjų ežerų uostus aplankys tūkstančiai laivų iš svetimų kraštų, kas priduos tiems uostams tarptautinės atmosferos.

Kanada ir JAV miestai paežerėse, tikėdamiesi prekybos pagyvėjimo, gilius uostus, stato, o kiti jau pastatė laivams reikalingas priplaukas.

Naujausios žinios

- Valst. sekr. Herter Paryžiuje pareiškė, kad keturių užs. reik. ministerių pasitarimai užtruksią ilgiau, negu buvo planuota, nes esama iškilusių naujų nuomonių skirtumų. Galį prireikti dar vienos tų pačių ministerių konferencijos susitikimo su Gromyku išvakarėse.

- Vak. Vokietija yra nusistačiusi griežtai priešintis britų idėjai sumažinti karuomenės ir ginklų kiekius Vid. Europoje ir ame-

Detroitėje įvykusioje neolithuanų šventėje pakeltasis į senorius J. Gilvydis bučiuoja korporacijos vėliavą. Iš kairės: R. Nemickas (Chicago), N. Balsytė (Cleveland), J. Gilvydis (Detroit) ir E. Gilvydytė (Detroit). Plačiau apie šventę 6 psl.

K. Gaidžiūno nuotrauka

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS DEŠIMTMEČIO SEIMO PROGRAMA

Vieta: Detroit, The Sheraton-Cadillac Hotel.

Laikas: 1957 m. gegužės 30 ir 31 d.

Šeštadienis, gegužės 30 d.

8:30 — 10:30 — Registracija.

10:30 — 12:30 — Seimo atidarymas — Hymnai. Garbės Prezidiumo sudarymas. Sąjungos Pirmininko žodis. Sveikinimai. Sąjungos veiklos dešimtmetis. Antano Olio ir Dr. Colney akademija.

2:00 — 3:30 — Darbo prezidiumo sudarymas. Komisijų sudarymas. Valdybos ir revizijos komisijos pranešimai.

a. Sekretoriatas ir bendrinės organizacijos; b. Organizaciniai reikalai; c. Spauda ir informacija; d. Finansinė apyskaita; e. Pirmininko pranešimas; f. Revizijos komisijos pranešimas. Diskusijos.

3:30 — 4:30 — Tautinio darbo derinimas. Diskusijos.

4:30 — 7:00 — Komisijų posėdžiai. Vilties Draugijos susirinkimas.

7:00 — Banketas. Į ateitį žengiant. Meninė dalis. Šokiai.

Sekmadienis, gegužės 31 d.

Pamaldų laikas.

10:00 — 11:00 — Pranešimas apie L. N. Talkos ir L. N. Fondo veiklą. Sąjungos atstovo A. L. T. Vykdomame Komitete pranešimas. Sąjungos atstovo BALFE pranešimas. Diskusijos ir sumanymai.

11:00 — 12:30 — Sąjungos ateities veikla. Diskusijos ir sumanymai. Sąjungos centrinių organų rinkimai.

12:30 — 2:00 — Komisijų posėdžiai.

2:00 — 3:30 — Skyrių veiklos apžvalga — seminaras.

Pagrindiniai dalyviai — Los Angeles, Boston, Omaha, Chicago.

Skyriai — Brooklyn, Waterbury, Worcester, Balti-

more, Richmond Hill, Cleveland, Elizabeth, Cicero, East Chicago, Wisconsin.

3:20 — 4:00 — Komisijų pranešimai.

4:00 — 4:30 — Rezoliucijų priėmimas.

5:00 — Seimo uždarymas.

Pastaba. Pranešėjai ir kiti seimo ir banketo programos dalyviai bus paskelbti kiek vėliau.

TARĖSI LIETUVOS PASIUNTINYBĖJE

Balandžio 9 d. Lietuvos Pasiuntinybėje įvyko Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovų pasitarimas tas įstaigas liečiantiems bendro pobūdžio klausimams aptarti.

Balandžio 8-10 d. Lietuvos Pasiuntinybėje įvyko taip pat Lietuvos pareigūnų pasitarimas, kuriame dalyvavo J. Kajerikas — Lietuvos atstovas, J. Budrys — Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke, ir P. Daužvardis — Lietuvos Konsulas Chicagoje.

Balandžio mėn. 23 d. Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovai lankėsi Valstybės Departamente ir įteikė notas ryšium su įvyksiančia užsienių reikalų ministerių konferencija Žecnevoje.

Kaunc vaizdas iš Aleksoto.

Repeticija "viršūnių koncertui"

DIRVA

THE FIELD

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Džos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: Henderson 1-6344. Išėina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.

Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Isteigtas 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenys (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Tarp norų ir piniginių išteklių

Vasario 16-osios Gimnazijos klausimais

Prieš mane guli keli laišukai, neseniai atsiųsti iš Vokietijos, duodantieji daugiau žinių apie dabartinę Vasario 16-osios gimnazijos padėtį. Ir visi tie laišukai sako, kad padėtis tokia, ties kuria verta rimčiau susimąstyti, ar tą gimnaziją pajėgsime materialiai išlaikyti o pati gimnazija ar pajėgs surasti jai reikalingus mokytojus. Ir ne tik mokytojus, bet ir mokinius.

Daviniai sako, jog Vasario 16-osios gimnazijos rėmėjų būreliai, kurių didžioji dauguma buvo JAV, paskutiniaisiais metais parodė didelę pavargimo žymę. Daug būrelių paėjo, nemaža savo pažadus labai suvėlinę, o kai kurie ir jokios gyvybės neberodo. Žinoma, tokie būrelių padėčiai esant, numatytos paramos dalis atpuola, o kitokie pajamų šaltiniai taip pat nelabai greit atsiranda. Tat ir gimnazijos tolimesnė ateitis visą laiką turi kaboti tarp didelių norų ją išlaikyti ir netikrai žinomų piniginių pajamų, be kurių ir didžiausi norai sudužta.

Nėra dviejų nuomonių, kad Vasario 16-osios gimnazijos buvimas Vokietijoje yra lietuviams atlikęs labai didelį teigiamą įnašą. Viena, ten lietuviškai brendo ir tebebręsta keli šimtai lietuvių vaikų, kurie, tokios gimnazijos neturint, labai greit lietuviškai ateičiai prapultų. Antra, mūsų pajėgumas tokią gimnaziją išlaikyti gal pačiu tvirčiausiu argumentu kalba vokiečiams, kad esame ne šiaip sau molio Motiejai, bet mokantieji pakelti tremtį ir kovoti dėl rytojaus laisvės.

Jei taip atsitiktų, kad Vasario 16-osios gimnazija tektų uždaryti dėl lėšų stokos, mes padarytume nedovanotiną klaidą ir vargiai atleidžiamą nuodėmę. O kad tai neįvyktų, jau dabar metas pagalvoti apie tos gimnazijos išlaikymui reikalingų lėšų telkimą. Ir telkima naujais metodais, nes senieji nuolat besikartoja, visada pabosta, neša nepataisomas pavargimo pasekmes.

Ir iš pačios Vokietijos vadovaujančių lietuvių ateina žinios, kad ir jie pripažįsta, jog gimnazijos lėšų telkimui reikia ieškoti naujų metodų. Neabejojama, kad juos galima surasti, bet reikia galvą pasukti, su žinovais pasitarti, susiderinti. Ir tokiam naujų kelių ieškojimui turėtų turtis Vokietijos ir JAV Lietuvių Bendruomenės vadovybės. Žinoma, lygiagrečiai jie turi turtis ir su kitų kraštų Bendruomenių vadovybėmis, nes sąlygos kiekvienam krašte skirtingos, o taip pat

skirtingos ir lėšų gavimo priemonės.

Jei Vasario 16-osios gimnazija turėtų uždaryti dėl mokytojų stokos, mes taip pat padarytume didelę klaidą. Turint tiek daug intelektualinių jėgų, kurių nemaža vargsta fabrikiniuose fiziniuose darbuose, mokytojų trūkumą, turint gimnazijai išlaikyti lėšų, turėtume labai nesunkiai išspręsti.

Jei gimnazija turėtų uždaryti dėl mokinių nebuvimo, mes savęs nebegalėtume kaltinti. Tik nesinori tikėti, kad tai gali tuoj atsitikti. Viena, pačioje Vokietijoje dar yra likęs nemažas lietuvių skaičius, o antra, ir iš kitų Europos valstybių, kur lietuvių yra, su Vasario 16-osios gimnazija susisiektis nėra nė kiek sunkesnis, negu tarp didžiųjų JAV lietuvių kolonijų.

(b. g.)

Svajoti galima, bet naudos nebus

VLADAS VESELAUSKAS

Perskaičiau Dirvoje korespondenciją iš Baltimorės, kad Britų Honduro lietuviškosios kolonijos propagatoriai pareiškė, jog ten esą galima sukurti lietuviškąją koloniją su valstybine lietuvių kalba. Esą, toji teritorija yra tinkama Pietų Amerikos lietuviams kolonizuoti. Perskaitęs pagalvojau, kad kuris nors linksmo būdo korespondentas juokus krečia.

Sunku buvo patikėti, kad prof. K. Pakštas galėtų taip kalbėti. Šių metų, balandžio mėn. 16 d. Dirvos numeryje buvo jau paties prof. K. Pakšto pasirašytas straipsnis, kurį pavadino "Atsarginės Tėvynės reikalas". Ten juodu ant balto parašyta, kad "išsilaisvinusiai Lietuvai naujas lietuviškos etniškos žemės priedas irgi tikrai būtų labai naudingas".

I panašius teigimus galiu tik tiek pasakyti, kad svajonių pirkti nereikia. Tat ir eisiu tiesiai prie reikalo:

1) Guatemala jau nuo praėjo šimtmečio yra konflikte su Anglija dėl šios teritorijos. Anglai Honduro Guatemalai neduoda, o ims ir padovanos lietuviams. Jeigu anglai bus priversti pasitraukti iš Honduro, Guatemala be jokios ceremonijos okupuos šią teritoriją.

2) Prof. K. Pakšto tvirtinimas, kad anglai, prancūzai ir ispanai turi savo atsargines tėvynes, tuo tarpu lietuviuose šioji idėja dar nėra prigijusi. Tos tautos turi savo kolonijas, o ne atsargines tėvynes. I tas kolonijas yra žiūrėta, kad ateityje reikės jas prarasti, o ne bėdos atveju ten kraustyti.

3) Tvirtinimas, kad Britų Honduro lietuvių kolonija galėtų tapti pusiau nepriklausoma valstybe, kitais žodžiais sakant, būtų pusiau ir priklausoma. Tai kuriuo gi būdu, šioji jau priklausom-

ma kolonija būtų galima perleisti Lietuvai?

4) Prof. K. Pakštas New Yorke pareiškė, kad pasirašyti autonomijai yra reikalinga apie pusės milijono dolerių. Žinoma, už pusmilijonį dolerių lietuvių Britų Hondure pusdykiai galėtų autonomiškai miškus kirsti.

5) Kazys S. Karpus su ponia neseniai lankė anglų valdomas salas. Kelionės įspūdžius spausdino Dirvoje. Juose pažymėjo, kad tų salų policininkai yra vietiniai gyventojai, o vyresnieji naujai anglai. Britų Hondure būtų tas pats. Prastai apmokami policininkai ir laiškanėšiai galėtų būti vienas kitas ir lietuviai, tik tegul Britų Honduro lietuvių kolonistas nesvajuoja tapti nors ir žemu gubernatūros tarnautoju.

6) Prof. K. Pakštas savo ankstyvuose aprašymuose tvirtina, kad Britų Honduro gyventojai kalba

kreoliškai. Aš esu išgyvenęs virš 25-kių metų tarp žmonių, kurie save kreolais vadiną, bet pirmą kartą girdžiu, kad egzistuotų kreolų kalba. Kreolai nėra jokia atskira rasė, nei atskira tauta. Kreolas (ispaniškai criollo) reiškia ten gimęs ir ten augęs. Vokiečių, lenkų arba lietuvių vaikai gimę Lotynų Amerikoje irgi yra kreolai. Kreolų kalba jiems reikiama vietine, o ne atėvių kalba. O vietinė kalba jiems yra ispanų kalba.

P. S. Aš asmeniškai esu matęs jau kelias panašias kolonizacijas, ir visos pasibaigė niekais. Yra žmonių ir labai nukentėjusių. Gražiausia, kad propagatoriai niekad nevažiavo, tik ragino kitus. Nukentėjusieji, paprastai, vėliau labai keikia tuos laikraščius, kurie spausdina tik palankius straipsnius. Pastebėjau, kad lietuviški laikraščiai Honduro reikalu laikosi nušaliai. Spausdina ir palankius ir nepalankius straipsnius, patys, nė savo komentaru nedėdami.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE

LB Tarybos sesija

LB Tarybos Prezidiumas, atsižvelgdamas į esamų LB reikalų aktualumą, balandžio 3 įvykusiame savo pasitarime nutarė sušaukti LB Tarybą 2-osios sesijos. Sesija šaukiama liepos 4-6 d. Chicagoje.

Suformuota LB Informacijos žinyba

Vykdydama LB Tarybos nutarimą, LB Centro Valdyba balandžio 1 posėdy patvirtino LB Informacijos žinybos statutą. Informacijos žinybos tikslas — skelbti LB idėjų ir tikslus, įtaigoti jų įgyvendinimą, informuoti apie LB veiklą. IZ yra savaiminga LB institucija, bet atskirus darbus ir

uždavinius jai taip pat galės pavesti LB Taryba ir LB Centro Valdyba.

IZ vadovauja jos valdyba, kurios narius išrinko LB Taryba 1958 m. Clevelande įvykusioje sesijoje. Pareigomis pasiskirstė šiaip: pirm. G. Galva, vicepirm. A. Juška, sekr. J. Jasaitis.

Centrinė švietimo Taryba

LB Centro Valdyba kovo 11 posėdy priėmė LB Centrinės švietimo Tarybos statutą. Taryba yra LB organas liuanistinio švietimo reikalams. Ją sudaro: pirm. J. Tamulis, vicepirm. J. Ignatonis ir motina M. Aloyza, sekr. A. Dundulis, nariai A. Rūgytė ir M. Kriškėičiūnas.

CV biuletenis Nr. 17

Jau suredaguotas ir atiduotas spausdinti LB Centro Valdybos leidžiamas biuletenis Nr. 17. LB Centrinei Apylinkei užsakius biuletenį visiems tautinio solidarumo įnašus mokantiems šios apylinkės nariams, Nr. 17 jau spausdinama 1000 egz. Biuletenis eina 8 psl. ir teikia LB dirbamo darbo vaizdą bei reikalingiausias informacijas. Jį galima prenumeruoti. Kaina 1 dol. metams. CV inf.

DETROIT

PENKERIŲ METŲ SUKAKTIS

Dariaus - Girėno klubas, kuris gražiai reikiams kultūriniam ir visuomeniniam darbe, švenčia penkerių metų sukaktį. Sukakties pobūvis įvyks 1753 W. Hancock, "Dunabe Hall", gegužės 2 d., 8 val. vakaro.

TUNTO SUEIGA

Baltijos tunto Sv. Jurgio sueiga įvyks gegužės 3 d., 12:30 val. Western YMCA, 1601 Clark. Skautai dalyvauja uniformuoti.

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave., N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable Music" WJW Radio, Monday thru Friday, 7:05-7:30 P. M.

Iš ugnim kaitinamų Stroh's katilų gaunam tikrai gaivinanti Amerikoje alų!

Stroh's pirmiausia gaminamas dėl skonio. Todėl jis verdamas ugnim prie 2000 laips. Ir ši karšta temperatūra duoda puikiausį skonį, susidedantį iš puikiausių dalių, kurios duoda lengumą, švelnumą ir neprilygstančią rūšį. Pabandykit šį Amerikoje vienintelį, ugnim verdamą alų šiandien... ir jūs pasakysit, kad tai geriausias atsigalvinimo alus, kokį tik esat ragavę!

Jums patiks

Stroh's

jis šviesesnis!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

DABAR UZ VIETINES KAINAS!

STASIO SANTVARO ATIDARI LANGAI

Nekvalifikuoto skaitytojo pastabos

Ant inuismūkinis. manifestas reikalavo, kad laikraščiai rašytų apie visus lietuvių kultūrinio gyvenimo įvykius, ne vien apie "savuosius".

Matau, kad Dirva reikalavimo nevykdė. Pereitą žiemą pasirodė keletas naujų lietuviškų knygų, o Dirva dar ne apie visus parašė. Nerašė ir apie savo redakcinės kolegijos nario Stasio Santvaro poezijos rinkinį — Atidari langai, Lietuvių Enciklopedijos išleista 1958 (1959?) metais. Tas, žinoma, išteisinga Dirva nuo priekaišto, kad "savuosius proteguoja", bet vis dėlto...

Manifestas reikalavo, kad meninės kūrybos kritika būtų patikėta kvalifikuotiems kritikams. Reikalavimas, kaip matyti, nebuvo tokių kritiku. O dr. J. Girmius išaiškino, kad jie išpareigojo ir patys daryti tai, ko iš kitų reikalavo. Tai kažin kodėl dabar tie kvalifikuoti kritikai tyli: ar laikraščiai (šiuo atveju Dirva) jų neįsileidžia, ar jie savo išpareigojimo nevykdė?

Kol visa tai paaiškės, pasikalbėkim apie St. Santvaro poezijos rinkinį bent mes, nekvalifikuoti skaitytojai, savo tarpe. Mes, žinoma, kiekvienas turim savo nekvalifikuotą mastą literatūros kūriniams. Nesuipratiams išvengti, — štai "metrai", kokius teturiu, imdamas į rankas poezijos knygą:

1) Negerbiu dabar eilėmis rašomų proklamacijų, editorialių ir pamokslų. Tegu tokios eilės lieka Kudirkos-Maironio laikų privilegija.

2) Netraukia ir gražbingai rimuotas dėstydamas jausmų — pergyvenimų, liečiančių asmenines, arba ir tautines ar žmoniškas problemas. Nebent poetas pataiko pasakyti tatau naujes-

niu, dėmesį atkreipiančiu būdu. Bet tai jau toliau, jau sunkiau, nes tų būdų jau tiek daug išnaudota... Tačiau, kai skaitytojas poeto "išsisakyme" sutinka, tai, kas sukelia "rezonansą" jo paties jausmuose ar minčių eigoj, tada poeto kalbėjimo būdas nebe taip svarbu, nes tada skaitytojas vistiek gyvena drauge su poetu ir kūriny su nebuslenka pro šalį.

3. Su didoku klausuku prieinu prie "eiluotos filosofijos", kuri neretai virsta kažkuo panašiu į "šaradą" ("quiz"), įmantriai sudaryta iš gudrių mįslių ir tik aiškiaregiams teatspėjami simbolių... Tokia poezija (eiluoti gudriai užmaskuotos filosofijos traktatai) gali būti ir labai aukšto po- lėkio poezija, bet poetas, tyčia padaręs ją įkandamą tik už jį patį gudresniems, neturi pagrindo skustis, jei "visuomenė" jo nesupranta ir... nevertina.

Kas gi belieka poezijoj "priimtina"?

Iš savo pusės, pirmenybę atiduodu į geras eilėdaros formas įvilkdam epui ir satyras... Bet tai tik individualus skonis.

St. Santvaro poezija yra perdėm iš antrosios kategorijos: lyrika asmeninėmis, tautinėmis, visuotinėmis (žmogaus bei žmoniškos) temomis. Tad imu tą poezijos pluoštą neperpalankiausiai jam nusiteikęs...

Santvaro lyrikos posmus drauge su autorium pergyvens. skaitys ir gal dūsaudami kartos sentimentalūs ir liūdnei nusiteikusių skaitytojai. Kurie gyvenime mato dar ne vien tik negailestingai ir be atvangos plakančią rykštę, tie greičiausiai pasitenkins abejingu žvilgterėjimu.

Rinkiny daug, labai daug liūdesio. Arba, kaip vienas cinikas sako — labai juodu rašalu rašyta... Iš maž-

daug devynių dešimčių eilėraščių vos keletas yra šviesios, giedrios, optimistiškos nuotaikos.

Santvaras ir pats seniai žino, kokį įspūdį daugeliui daro jo lyrika. Dar prieš 1936 metus rašytame eilėrašty (ženklai, 59 psl.) jis jau sakė:

"Galbūt perjuodo stiklo mano akiniai, * Galbūt yra giedrių pakrančių — * Labai norėčiau apsirikt savo nerime * Ir su kiekvienu švesti džiaugsmo švenčių. *** Bet dar negrįžta paukščiai su alyvų šakele, * Upeliuose ir upėse vanduo dar drums-tas — * Nepykite kad ėjome per ūkanas ir prieblandas, * Kad kojas sužeidė šakoti stagarai ir grumtai. ****"

Gaila, kad rinkinyje nežymėta, kada ir kur kurie eilėraščiai parašyti. Tai nebūtų reikalinga, žiūrint į eilėraščius visai abstrakčiai. Bet St. Santvaro liūdesys, skundai, kartėlis dažniau turi konkretų objektą. "pirštu neparodyta", bet "neo-simboliškai" nusakyta. Eilėraščio data, vieta būtų dažnam skaitytojui rodyklė numanyti, kokiose aplinkybėse ir kas sukėlė kaip tik tokią poeto reakciją, ir autorius skaitytojui gal taptų artimesnis, jo lyrikoj glūdis nusiteikimas gal būtų ryškiau atkuriamas ir pergyvenamas. Tam tikro laiko gyvenimas, jaunystė, žmonių santykiai, visuomenė, Lietuva yra objektai sielojimosi, kuris Santvaro lyrikoj paprastai sruvena melancholiška srove, arba retkarčiais ir protestuojančiu priekaištu sukunkuliuoja.

Tik iš prasitarimo knygos gale galima nustatyti, kokiame maždaug laikotarpyje, katrame dešimtmetyje kuris eilėraščių galėję būti gimę. Iš to atrodama, kad ne vien dabartis yra St. Santvara liūdnei nuteikusi. Liūdnei ir pesimistiška jo lyrika buvo jau

Kai du poetai susitinka, aišku, kalbasi tik apie poeziją. Nuotraukoje vieno tokio pašnekėsio metu St. Santvaras (kairėje) ir M. Vaitkus.

Dirvos nuotrauka.

ir prieš 20, ir prieš 30 metų. ir jaunystėj, ir tėvynėj... Kai aplinkui būdavo tiek daug narsių pasiragintų pasitikinčių žvilgsniu žiūrėti rytojun ir džiugiai žengti ateitin, — jaunas Santvaras jau tada juodo varno balsu pranašiška posmavo: "Juoda naktis per žemę eina, * Tiktai prašvinta erdvėna išlėkė žiburiai. * Girti balsai nutraukė klaikią dainą, * Nežinomo likimo kaukė šypsoi gudriai... *** Gal dar juokausimės, gal dar dainuosim * Žalių kaimų bekrastėj žalumoj, * O gal, kaip prirakinti šunes, staugsim * Grūmuojančių vergijų glūdu-moj." ***

Sunku net patikėti, kad toks Kalėdų rytas, generole! buvo jau 1938 metais išleistame leidinyje. Juk

"O vade, tu sakei, kad einame tėvynės ginti, * Dabar liepi mums griaut kitų žmonių namus... * taip ir rodo 1939-45 metus..."

Ryškiai iš kitų eilių išsiskiria pasiūlymas su mirtimi (58 psl.). Tai dar lyg ir keturvėjiškas "pasi-sparđymas" netgi prieš mirties šmėklą:

"Bet jeigu tu išgąsdinsi sargybą, * Jei tu pritaikinsi raktus prie mano vartų — * Iš patalynės taip baltos, kaip sniegas, aš pakilsiu * Tau šį nuolankų ir mandagų žodį tartu: *** Mada-me, jei mano kalendoriaus paskutinis lapas nudrėksta * Tai aš prašau, aš nuosirdžiai dar noriu — * Išeit į miestą, nueit į spaustuvej * Ir atsispausdint dar šimtą kalendorių..." ***

Pirmą kart spausdinamieji (naujausieji) eilėraščiai rodo, kad Santvaro lyrikoj anksčiau tik retkarčiais tepasirodydavusi religinė tematika dabar užėmė joje jau vyraujančią vietą.

Prieš 1938 metus parašytas Credo baigėsi priekaištu:

"Tikiu, o Dieve, kad ir sieloje negimsta atdūsiai * Be valios

Tavo ir žinios... * Įspėtum kūdikį, tamsoj paklydusi, * Parvestumei namuosna iš bedugnės nežinios. —" ***

Dabar Santvaras šitaip "nebeiktžodžiauja". Dabar jo eilėse liejasi susižavėjimo kupinas tikėjimas, arba tikėjimo kupini prašymai. Tik kartą (Audėjas, 146 psl.) nežymiai dar prasikiša priekaištinga gaida:

"Kodėl pavasario neatneši į mano širdį, * Kodėl, kodėl tokie atšalę reginiai? —" *

Neprilygstama įspūdį palieka Raidės pakalnės pakraštėly (161 psl.). Ir čia, turbūt, nebe reikšmės yra

konkreto motyvo ir objekto atspėjimas. Kas to neatspės, tam gal tai bus tik pašaliečio neliečią dūsavimai, nežinia dėl ko ir nežinia kodėl būtent toki... O Juk tai — šalia tautosakininkų užrašytųjų senovės lietuvių laidotuvių raudų, kuriose širdies skausmo šauksmas skęsta žodingoje paprotinės formos aimanavimų jūroje — XX amžiaus lietuviška rauda prie sūnaus kapo:

"Tu tik akmenio raidėm spindėsi * Seno miesto pakalnės nežymiam pakraštėly..." *

V. Rastenis

WELK DUOTŲ IR DAUGIAU lietuviškos muzikos, jei klausytojai pageidautų

Dar truputį dėl Lawr. Welk transliacijų

Dirvos Nr. 30 tilpo trumpas pranešimas, apie transliuotą lietuvišką dainelę: "Sėdžiu už stalelio". Perskaičius matosi, jog rašyta vien tam, kad paminėjus patį faktą. Rašė gi asmuo, kuris apie tai iš anksto nebuvo painformuotas. Gražu, kad ir šis faktas pastebėtas. Bet gal gerbiamieji skaitytojai nesupyks, kad šis įvykis bus nušviestas kiek platėliau.

Amerikos spauda rašo (deja, tiksliai negaliu nurodyti), kad Mr. Lawrence Welk yra skiriamas prie žinomiausių Amerikos įžymybių. Jo transliacijos per Nukelta į 4 psl.

SAVE
Part Of
Every Pay

FOUNDED 1894

CONVENT BANK

The Cleveland Trust Company

THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

WE WELCOME YOUR SAVINGS

Member Federal Deposit Insurance Corporation

MONCRIEF Visų metų ORO VEDINIMAS

• ŠALDO vasarą • ŠILDO žiemą

Aplankyk savo kaimynystės Moncrief pardavėją

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O.

SIUNTINIAI SIUNČIAM I SOVIETŲ RUSIJĄ

UKRAINA, LIETUVA, BALTGUDIJA, LATVIJA, ESTIJA, IR KITAS RESPUBLIKAS.

Pasinaudok patikimu, kruopiščiu ir greitū mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel.: CHelsea 3-2583

Licensed by USSR
MOSŲ SKYRIAI

Atdara kasdien nuo 9-6;
Sekmadieniais nuo 9-4.

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MARket 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Road
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWer 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2874

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANdrew 8-5040

11339 Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3880

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 val. ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų). Įstaigose yra pirmos rūšies pasirinkimas įvairių prekių. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informaciją apie naujas muitų normas ir patarnavimus.

Atsiminkite, kad mes esame specialistai visa kame, kas liečia siuntinių persiuntimą.

KURIAMA "RASEINIŲ RESPUBLIKA"

Iš naujai išleistos K. Žuko prisiminimų knygos "Žvilgsnis į praeitį"

Ir štai, jei tik neklystu, 1918 m. rugsėjo 30 dieną, Viktoro Kuraičio iniciatyva Raseinių žemės ūkio Draugijos didžiulėje krautuvėje buvo suauktas raseiniški mitingas. Susirinko apie 200 žmonių, o netilpusieji viduje stovėjo turgaus aikštėje. Čia buvo žmonių įvairių luomų ir pažiūrų. Buvo abu kunigai ir daug žydų, buvo lietuviai miesčionys, darbininkai, amatininkai.

Viešu balsavimu buvo išrinktas 12 žmonių komitetas, kurio pirmininku minia išrinko Viktorą Kuraitį.

Į tą komitetą pateko kunigas Karosas, advokatas Lévy, buvęs rusų karininkas, teisininkas Krasnauskas, trys buvę katorgininkai plėšikai: Judkė, Dovidkė ir Puskepalaitis, gerokai komunistuojantis Antanas Kavaliauskas, namų savininkas Radavičius, skardininkas Kacas, pirklys Kaplanas ir aš. Katorgininkų Judkės ir Dovidkės pavardžių beveik niekas nežinojo, jie patys nenoriai, reikalui atsiradus, jas sakydavo, todėl nebeatsimenu ir aš.

Kitą dieną naujai išrinktas komitetas susirinko posėdžio. Buvo nutarta pasivadinti "Raseinių respublika".

Pats Viktoras Kuraitis buvo vadinamas ar pirmininku, ar prezidentu. Man buvo pavesta kuo greičiausiai sudaryti miesto ir apylinkės apsaugos planą, kad tamsūs elementas nepaįmėtų šeiminkavimo į savo rankas.

Pagal mano parengtą planą geresnei miesto ir apylinkių apsaugai reikalinga turėti 30 apmokamų ir 60 "garbės" milicininkų. Pastarųjų pareiga būtų patruliuoti mieste naktimis, o dienos metu teikti pagalbą pagal mano reikalavimą. Reikia pažymėti, kad komiteto nariai, buvę katorgininkai, rodė gana didelį "valstybinį supratimą" ir visą laiką buvo už tai, kad tvarka turi būti griežtai palaikoma. Tokios pat nuomonės buvo ir gerokai komunistuojantis Antanas Kavaliauskas.

Susiradau 30 milicininkų. Geri, pareigingi tai buvo vyrai. Iš jų 5 — buvę rusų policininkai. Ypačiai geri buvo Zaica ir Legeckas. 60 garbės milicininkų buvo daugiausia jauni žydai, kurių tarpe pasižymėjo Abromas Mogilevskis, vėliau narsus mūsų kariuomenės karininkas.

Sau padėjėju pasirinkau buv. rusų kariuomenės karininką Elzbergį. Visiems milicininkams ir sau su padėjėju prašiau algos po 50 markių per mėnesį. Komitetas man paskyrė 125, o Elzbergiui 100 markių.

PIRMOJO PASTO LIETUVOJE ĮSTEIGIMAS

Okupacijos laikais Raseiniuose buvo veikli pašto įstaiga, kuri atlikdavo visas pašto operacijas. Stebėtina, kad visoje įstaigoje tebuvo... tik vienas jaunas kareivukas. Darbas jam ėjo labai sklandžiai. Spalio mėn. pra-

džioje išnyko daugumas vokiečių valdininkų, jų tarpe ir tas paštininkas. Buvo reikalas organizuoti savo pašta.

Raseiniuose gyveno buvęs rusų pašto valdininkas Lopata, kuriam mūsų komitetas ir pavedė organizuoti pašta. Jis susitarė su atitinkamais vokiečių pareigūnais Kaune ir šiauliuose, ir tik po kelių dienų pritraukus pradėjome gauti pašta iš šilinės garlaivių priepilaukos, o vėliau, Nemunui sustojus, iš Lyduvėnų stoties.

Mūsų komitete kilo pašto mokesčio klausimas. Nutarėme išleisti savo pašto ženklus. Lapkričio mėn. pradžioje Kadušino spaustuvejė buvo išspausdinti pirmieji lietuviški pašto ženklai: "Raseinių pašta 7 kapeikos" ir "Raseinių pašta 3 kapeikos", kurie dabar yra didelė filatelistinė retenybė.

(O kad taip žmogus būtų numatęs ir iš savo 125 markių algos bent dešimtį lapų būtam nusipirkęs!)

Kauno centrino pašto didžiojoje salėje nepriklausomybės laikais buvo nupiešti palubų visi lietuviški pašto ženklai ir jų pirmoje vietoje — "Raseinių pašta". Tai buvo aiškus įrodymas, kad Raseinių "respublika" pradėjo tvarkyti savo administracinį aparatą anksčiau, negu Lietuvos Respublika.

Paštas gerai veikė, tik jau tarnautojų buvo ne vienas, bet, rodos, keturi žmonės. Vieton lenkiško laikraščio pradėjome gauti iš Vilniaus savo oficiozą "Lietuva", iš kurio sužinojome apie Lietuvos vyriausybės sudarymą.

WELK DUOTŲ IR DAUGIAU...

Atkelta iš 3 psl.

televiziją stebi apie 55 milijonai žmonių, jo transliacijų per radiją klausosi kiti apie 90 milijonų žmonių. Jo muzikinis ansamblis susideda vien iš solistų — profesionalų. Su savo ansambliu Mr. L. W. atlieka nevien lengvą (Champagne) muziką, kurią užperka firmos, bet duoda ir rimtesnės muzikos koncertus. Taip pat gana daug turi įrašęs į plok-

šteles. Ir štai, per tokį televizijos tinklą buvo paleistas lietuviškos muzikos pirmasis ledlaužys. Nuopelnas yra p. Alg. Gustaičio.

Po ilgesnių pastangų A. Gustaičiui pavyko gauti audijenciją pas L. Welk. Bet — neilgiau trijų minučių. O kai jiedu išsikalbėjo, užsitęsė net 15 min. Pagavęs momentą, A. G. užklausė, kodėl netransliuojama lietuvių muzika? L. W., lyg ir

svarstydamas, sako: "Gerai, duokite". To užteko. A. G. skubiai kreipėsi į vietos muzikus asmeniškai, į kitur gyvenančius per spaudą. Iš surinktų kūrinių komisija atrinko: "Lelijų valsą" iš Juozo Bertulio baletu: "Gulbė — Karalaite" (tema: "Sėdžiu už stalelio"). Todėl esu suvaržytas plačiau išsirtarti (aš pats buvau pasiuntęs tris įvairaus žanro dainas).

Dalykėlis buvo grotas ne ištiesai (be įžangos, be re-

prizų, be finalo). Autorius neminėtas (bet šiuo atveju tas svarbos nesudaro), tik pranešta, kad, daugeliui pageidaujant, duodama graži lietuvių daina. Vedamąją melodiją akordeonu atliko ansamblio muzikos programos tvarkytojas, muzikos žinovas M. Floren, pritariant keturiem instrumentam. Kad daugiau atkreipus klausytojų dėmesį, taipgi, kad pagerbus pačius lietuvius, pats L. W. ir jo dainininkė solistė (primadona)

Miss Elis Lon grojimo metu šoko valsą.

Po koncerto mudviem su A. Gustaičiu pavyko gauti audijenciją pas L. Welk. Klausėme jo, kodėl nevisas dalykėlis buvo atliktas, ir kodėl grojo nepilnas orkestras? Jis sako: pirmu pasirodymu negalima klausytojų perkrauti. Bet, jei atsiras atsiliepimų ir pageidavimų, galima bus duoti ir daugiau. Televizijai šios dainos žanras esąs visai tinkamas.

Reikėtų, kad Mr. L. Welk gautų daugiau padėkos laišku ir prašymų dažniau transliuoti lietuvių muzikos. Jo adresas yra šis: Mr. Lawrence Welk, ABC American Broadcastin Co. — T. V., Hollywood, Calif.

O gal kai kas pasakys, kad ši pozicija yra nereikalingai iškovota? Bet — jau atlikta. Kitiems kompozitoriams kelias atdaras. Pasėdės priklauso nuo Tamstų.

Juozas Bertulis

GERIAU NEGU PINIGAI!

BLUE CROSS atpalaiduoja nuo baimės, kad nepajėgsite sumokėti ligoninės sąskaitas, kurios duodamos kaip reikalingos pašalpos. Šios pašalpos nėra nustatytos kuriai nors piniginei sumai. Bet jos yra sudarytos iš jums reikalingo ligoninės patarnavimo, duodamo jūsų sutartyje.

Tas atpalaiduoja jus nuo ligoninės sąskaitų baimės — jums yra verta daugiau, negu nustatyti piniginiai mokesčiai šeimos ar asmeninės ligos atveju. Dėl to mes sakom, kad Blue Cross draudimas yra geriau, negu pinigai — ir virš 1,770,000 žmonių Northeastern Ohio dėl tos priežasties turi Blue Cross draudimą.

Atsipalaidavimas nuo ligoninės sąskaitų rūpesčių padeda žmonėms gauti sveikatos patarnavimą, kuris yra reikalingas greitam ir saugiam pasveikimui. Mažiau laiko yra praleista nuo produktyvinio darbo namuose, ofise, fabrike ar ūkyje. Natūralu, kad mes daugiau pagaminame ir daugiau turime; faktas yra, kad mes turime aukščiausią gyvenimo lygį, ir

Blue Cross draudimas yra jo svarbi dalis. Puikus sveikatos patarnavimas duodamas daktarų, slaugių ir mūsų ligoninių, turi svarbų vaidmenį šiame aukšto lygio gyvenime. Blue Cross duoda galimybę apmokėti sąskaitas. O šis duoda galimybę žmonėms pasinaudoti ligoninių gydymo patarnavimais.

Free! "Answers to your Questions about Blue Cross"

Write for the Blue Cross Booklet of "Answers on Blue Cross rates, hospital costs and use of hospitals". Address: Blue Cross of Northeast Ohio, 2042 East Ninth Street, Cleveland 15, Ohio.

PLEASE PRINT

Name _____

Street _____

City _____ Zone _____ State _____

Blue Cross of Northeast Ohio

SPONSORED BY THESE NON-PROFIT HOSPITALS:

CLEVELAND

Booth Memorial
Cleveland Clinic
Cleveland Metropolitan General
Florence Crittenton Home
Evangelical Deaconess
Fairview Park
Forest City
Forest Hill
Grace
Jewish Convalescent
Lutheran
Mt. Sinai

Polyclinic
St. Alexis
Saint Ann
St. John's
St. Luke's
St. Vincent Charity
Mary B. Talbert
University (Babies and
Childrens, Hanna House,
Hanna Pavilion, Lakeside,
MacDonald House,
Benjamin Rose)
Woman's

CLEVELAND SUBURBS

Bay View Hospital
Bedford Municipal
Brentwood
Doctors
Euclid-Glenville
Garfield Heights
Huron Road
Lakewood
Marymount
Rainbow
Southwest Community
Suburban Community

AKRON

Akron City
Akron General
Children's
St. Thomas

MANSFIELD

Mansfield General

NORTHEAST OHIO

Amherst — Amherst
Ashland — Samaritan
Ashtabula — General
Barberton — Citizens
Chardon — Corey
Conneaut — Brown Memorial
Cuyahoga Falls — Green Cross
Elyria — Memorial
Geneva — Memorial of
Lodi — Lodi Community
Lorain — St. Joseph

Loudonville — Kettering

Medina — Community
Oberlin — Allen Memorial
Orrville — Community Osteopathic
Orrville — Dunlap Memorial
Painesville — Lake County Memorial
Ravenna — Robinson Memorial
Shelby — Memorial
Wadsworth — Municipal
Willard — Municipal
Wooster — Community

Jų nuotyčiai dar nesibaigė... 2

GARSUSIS ANGLŲ AGENTAS BALTASIS TRIUŠIS IŠGELBĖJO OTTO SKORZENY

Otto Skorzeny, pačiame Madrido centre turįs importo ir eksporto kontorą, yra tas pats, kurį 1947 m. karo nusikaltėlių teisme amerikiečių prokuroras Rosenfeld pavadino pavojingiausia žmogumi Europoje, tas pats, apie kurį Madride sklido gandai, kad Korejos karo pradžioje amerikiečiai jį norėję panaudoti vokiečių armijos organizuoti.

Dachau teismo salėje įsiviešpatavo tylą.

Kaip jūs manote, — paklausė Skorzenio gynėjas plk. Robert Durst, kreipdamasis į Baltąjį Triušį, — ar sąjungininkų kariai naudojami vokiečių uniformomis operacijose, kurios buvo nukreiptos prieš vokiečių kariuomenę?

— Aišku, — atsakė Baltasis Triušis, kurio tikroji pavardė buvo Yeo Thomas.

— Gal galite nurodyti pavardę?

— Vienas mano draugų buvo vokiečių kalinamas Rennes kalėjime Prancūzijoje. Norėdamas jį išlaisvinti, aš papirkau sargą ir sužinojau sargybų pasikeitimo valandą. Po to perdirbau sunkvežimį į kalėjimo automobilį ir savo žmones perrengiau vokiečių uniformomis.

— Kur jūs gavote tas uniformas?

— Dažnai mes jas vogdavome iš vokiečių sandėlių, bet, kai skubiai prireikdavo, nesivaržydavome naudoti vokiečių karininkų ar kareivį.

— Ar jūs naudojotės belaisvių dokumentais?

— Aišku. Belaisvio pareiga prieš save neturėti jokių dokumentų. Jei jis turi, tai niekas nekaltas. Šie dokumentai būdavo geresni už padirbtus. Anuo atveju mums reikėjo dokumentų, kad mus įleistų su sunkvežimiu į kalėjimo kiemą.

— Ar buvote ginkluoti?

— Taip. Mes galėjome susidurti su sargybiniais, kurių nebūtų patikėjęs mūsų dokumentais.

— Ką tu atveju būtumė darę?

— Mes būtumė jį likvidavę.

— Klausinėjimas baigtas, — pareiškė plk. Durst.

— Gal plk. Rosenfeld nori liudininką apklausti? — pasiūlė teismo pirmininkas.

Bet prokuroras plk. Rosenfeld, kuris visą laiką bandė trukdyti liudininko parodymą, nuo klausinėjimų atsisakė. Skorzenio nebūvo galima pasmerkti už veiksmus, kuriuos darydavo ir sąjungininkų kariai. Baltasis Triušis šypsodamasis žingsniavo iš liudininko vietos. Skorzeny davė ženklą kitiems aštuoniems kaltinamiems vokiečiams, ir jie visi staiga, ramiai išsitempę kaltinamųjų suole, kariskai pagerbė riterišką anglą liudininką.

— Aš nesu nusistatęs prieš karo nusikaltėlių teismus, — sako Skorzeny, — bet 1947 metais Vokietijoje buvo per daug tų neobjektyvių teismų. Ar ne keista, kad visi teisiamieji buvo karą pralaimėjusio krašto kariai.

— Ar jūs po to dar matėte Baltąjį Triušį? — paklausė prancūzas žurnalistas.

— Ne. Man net neleido jam padėkoti. Jis tą patį vakarą išvyko iš Dachau į Londoną. Aš jam parašiau laišką ir jis man atsakė: "Jūs nuveikėte didelius dar-

bus karo metu, ir aš esu įsitikinęs, kad sugebėsite išsisukti. Jei jums kada prireiks prieglaudos, aš turiu butą Paryžiuje..." Ir jis man davė kvėpalų gamintojo Molyneux adresą, pas kurį prieš karą jis buvo prekybos direktoriumi.

— Ar jus išteisino?

— Taip, bet nepaleido.

Net ir po teismo sprendimo prokuroras Rosenfeld tebevirtino, kad aš esąs pavojingiausias žmogus Europoje, ir manęs negalima paleisti.

Sugalvojo, kad Čekoslovakija manęs reikalaujanti už kažkokius karo nusikaltimus. Aš protestavau. Patikrinus pasirodė, kad kaltinimai buvo išgalvoti.

Bet mane vis tebelaikė kalėjimuose, kilnodami iš vieno į kitą. Tai buvo denacifikacijos epocha, kada reikėdavo užpildyti anketas iš 130 klausimų... Iki to laiko aš žinojau karo pravedes, čia susipažinau su kalėjimo pravedėmis. Amerikiečiai mus vadino "zebroimis", "katėmis" ir t.t. Mano pagalbininkas kap. Karl Radl buvo vadinamas "Duonkepiu". Aš buvau vadinamas "Abeliu". Nesu prantu, kodėl ne "Kainu".

Vieną 1948 m. dieną mane perkėlė į Nuernbergą. Mat vienas vokiečių lakūnas tvirtino matęs Hitlerį gyva drauge su manimi išlipantį iš lėktuvo, praslinkus kelioms dienoms po jo nusižudymo. Vėl nauji klausinėjimai ir tampymai. Pagaliau visa tai man įgriso. Aš parašiau Baltajam Triušui, klausdamas patarimo. Jis man trumpai atsakė: "Bėk!" Ir 1948 m. liepos 27 d. aš pabėgau.

— Ar šitas randas žandė yra karo žaizda?

— Ne, tai studentiškos dvikovos žaizda.

— Ar savo studijas skyrėte armijos tarnybai?

— Nieko panašaus. Aš buvau linkęs į civilinę inžineriją, nors mano šeimoje visi vyrai buvo karininkai.

— Ar esate austras?

— Aš esu vokiečių, gimęs Austrijoje. Mano tėvo gimėnis buvo kilęs iš Pomeranijos ir vadinosi Skorzenzin.

Toliau Skorzeny paaiškino, kad buvimas Nuernbergo kalėjime jam faktiškai padėjo. Ten sėdėdamas, jis susidraugavo su Krupp, Flick ir I. G. Farben direktoriais, kurie dabar jam padėdavo atstovauti savo firmas Ispanijoje.

Skorzenio karinė karjera buvo trumpa. 1939 m. jis beveik nepalietė šautuvo ir, kai kilo karas, turėjo savo statybos įmonę. Jis norėjo būti lakūnu, bet rasta, kad per senas, jam tada buvo 31 metai. Susirgęs Rusijoje, buvo perkeltas į Friedenthal stovyklos "specialų dalinį". Ir vieną liepos šeštadienį...

— Aš nurykau į Berlyną su draugais pasilinksinti. Vakare paskambinau į stovyklą teiraudamasis, kas nauja. Sužinojau, kad manęs visą dieną ieškojo. Rytą buvau girdėjęs, kad Italijoje suėmė Mussolinį, dabar Hitlerio štabas reikalavo, kad kuo greičiausiai ten nurykčiau. Aš liečiau Radliui atvykti į aerodromą su mano uniforma.

Kitame numery: "Aš jums paveliu išgelbėti mano draugą", pasakė Skorzeny Hitleris.

Šių dienų pasaka (2)

Apleistoje aukso kasykloje

Po kelių dienų grįžę tyrimų duomenys ištiko juos, lyg mirties sprendimas: labai silpni urano pėdsakai. Tokio kiekio nepakako komercinei eksploatacijai.

Franc Joubin priėjo išvados, kad Geigerio aparatas taip smarkiai veikęs, reaguo-damas į bevertį torį. Breton atsisakė savo pretenzijų, ir Gunterman nusprendė, kad Kanada, nepaisant visų gandų, nėra greito praturtėjimo kraštas.

Geologas išvyko iš Blind River rajono. Kiti metai jį užklupo, beiškant geležies rūdos Labradoro ir sidabro Meksikoje. Jis aptiko vario rezervų pėdsakus Venesueloje ir aukso Gvianajoje. Tačiau mintis apie Long kasyklą jo niekad neapleido. O jei vis dėlto ne toris vertė Geigerio aparatą veikti?

Vieną dieną jis išsitraukė senuosius akmenų pavyzdžius ir pradėjo juose ieškoti torio. Jo akys išsiplėtė. Rankos pradėjo drebėti. Akmenys neturėjo nė trupučio torio. Joubin pasijuto, lyg smūgio ištiktas. Tad Geigerį veikti vertė urano rūda. Ir jei jos neturėjo paviršiuje rasti akmenys, tai jį turi slypėti giliau.

Tokia buvo Joubin teorija. Tą teoriją nesunku būtų patikrinti, — galvojo Joubin nemigo naktimis, — jei turėčiau 30,000 dolerių. Tiek kaštuotų grėžimai, bandant išimti pavyzdžius iš gilumos.

Trejus metus ieškojo pinigų

Bet Joubin neturėjo 30,000 dolerių, ir niekas nenorėjo jam jų duoti. Didžiosios grėžimo firmos, į kurias jis kreipėsi, atsisakė rizikuoti. Urano rūda Blind River srityje — tai atrodė neįtikima. To netvirtino joki geologiniai duomenys. Tuo atveju urano rūdą būtų galima rasti jau po Toronto namais.

Trejus metus ieškojo pinigų

Bet Joubin neturėjo 30,000 dolerių, ir niekas nenorėjo jam jų duoti. Didžiosios grėžimo firmos, į kurias jis kreipėsi, atsisakė rizikuoti. Urano rūda Blind

Po kelių dienų grįžę tyrimų duomenys ištiko juos, lyg mirties sprendimas: labai silpni urano pėdsakai. Tokio kiekio nepakako komercinei eksploatacijai.

Franc Joubin priėjo išvados, kad Geigerio aparatas taip smarkiai veikęs, reaguo-damas į bevertį torį. Breton atsisakė savo pretenzijų, ir Gunterman nusprendė, kad Kanada, nepaisant visų gandų, nėra greito praturtėjimo kraštas.

Geologas išvyko iš Blind River rajono. Kiti metai jį užklupo, beiškant geležies rūdos Labradoro ir sidabro Meksikoje. Jis aptiko vario rezervų pėdsakus Venesueloje ir aukso Gvianajoje. Tačiau mintis apie Long kasyklą jo niekad neapleido. O jei vis dėlto ne toris vertė Geigerio aparatą veikti?

Vieną dieną jis išsitraukė senuosius akmenų pavyzdžius ir pradėjo juose ieškoti torio. Jo akys išsiplėtė. Rankos pradėjo drebėti. Akmenys neturėjo nė trupučio torio. Joubin pasijuto, lyg smūgio ištiktas. Tad Geigerį veikti vertė urano rūda. Ir jei jos neturėjo paviršiuje rasti akmenys, tai jį turi slypėti giliau.

Tokia buvo Joubin teorija. Tą teoriją nesunku būtų patikrinti, — galvojo Joubin nemigo naktimis, — jei turėčiau 30,000 dolerių. Tiek kaštuotų grėžimai, bandant išimti pavyzdžius iš gilumos.

Trejus metus ieškojo pinigų

Bet Joubin neturėjo 30,000 dolerių, ir niekas nenorėjo jam jų duoti. Didžiosios grėžimo firmos, į kurias jis kreipėsi, atsisakė rizikuoti. Urano rūda Blind

Trejus metus ieškojo pinigų

Bet Joubin neturėjo 30,000 dolerių, ir niekas nenorėjo jam jų duoti. Didžiosios grėžimo firmos, į kurias jis kreipėsi, atsisakė rizikuoti. Urano rūda Blind

River srityje — tai atrodė neįtikima. To netvirtino joki geologiniai duomenys. Tuo atveju urano rūdą būtų galima rasti jau po Toronto namais.

Trejus metus Joubin ieškojo žmogaus, kuris būtų linkęs paaukoti 30,000 dolerių jo teorijai patikrinti. 1953 metais rado.

Jis vadinosi Joe Hirshhorn, Lietuvoje gimęs New Yorko prekybininkas, vargingai užaugęs Brooklyno priemestis. Joe Hirshhorn neklausė jokių geologų nuomonių. Jis nesuprato tai. Jo, tarnautojai juokdavosi, kad vargu beatskirty anglų nuo komposto. Hirshhorn buvo biržos spekuliantas ir meno kūrinių rinkėjas. Bet jis turėjo instinktą. Ir tas instinktas paskatino jį investuoti 30,000 dolerių.

1953 m. pavasarį buvo įvykdyti bandomieji grėžimai. Akmenų pavyzdžius Joubin šį kartą pasiuntė į Vancouverį. Po nervingo laukimo dienų pagaliau gautas atsakymas: iš 56 akmenų penkiasdešimt reagavo teigiamai. Urano rūdos kiekis — 0.1 neprocento. To pakako, kad eksploatacija būtų pateisinta.

Niekas Vancouverį nežinojo, iš kur pavyzdžiai buvo atsiųsti, ir Hirshhornas su Joubin savo radinį slėpė. Jie turėjo susitvarkyti pirmą, negu kas nors užėjo jų pėdsakus.

Birželio mėnesį 80 inžinierių, geologų ir teisininkų grupė, vadovaujama paties Joubin, išvyko iš South Porcupine. Kelionė buvo taip suorganizuota, kad niekas nežinojo, kur vykstama. Lėktuvai skrido aplinkiniais keliais. Išstis savaitės ekspedicijos dalyviai nesužinojo su jokia žmogumi. Jų uždavinys buvo sritį išdalinti į sklypus, kaip to reikalauja Kanados kasyklų įstatymas. Reikalingi dokumentai buvo gaminami vietoje ir pagaminus tą pačią dieną ir valandą įteikti visoms Ontarijo mineralų registracijos įstaigoms. Iš viso buvo įteikta 1400 prašymų, kuriuose buvo pareikštos pretenzijos į 220 kv. km.

Istorijos pabaiga trumpa. Kai pasklido žinia apie urano išteklių radimą Blind River srityje, Kanadoje kilo tokia audra, kokios nėra buvę nuo aukso karštinės laikų. Per keletą savaičių buvo įregistruota dar 8,000 pretenzijų, tačiau Joubin užregistruotieji sklypai buvo patys turtingiausi.

Joe Hirshhorn ir Franc Joubin per naktį tapo Kanados urano karaliais. Investavę 30,000 dolerių, jie atrado tokius didelius urano kiekius, kad Kanada galbūt jau šiais metais pralenks visas kitas pasaulio kasyklas. Pagal laikinius skaičiavimus, tie ištekliai siekia daug milijonų dolerių.

"Šiam žemės ruožely", — pasakė Kanados kasyklų ministeris, "tūno didesnė žemės turtai, negu Kolumbas bet kada galėjo svajoti. Mes turime didžiausius pasaulyje išteklius to paslaptingojo mineralo, kuris gali vienu smūgiu pakeisti viso pasaulio gyvenimo lygį".

(Pabaiga)

J. CIJUNSKAS

LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

the **MAY** Co's **2 BASEMENT** stores

DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

Dar 1,000!

VYRAMS 39.90 GARSIOS FIRMOS

TROPICAL WEAVE

55% Dacron, 45% Rayon

KOSTIUMAI

29.⁹⁰

• Pilki • Tan • Navy • Charcoal

LYGIOSE IR MAISYTOSE SPALVOSE

Nauji vienos eilės 3 sagų Tropiniai kostiumai garsaus gamintojo, gerai žinomo dėl puikios medžiagų rūšies ir gero darbo. Pirkite dabar vasarai ir sutaupykite. Jūs stebesitės, kaip šie kostiumai tinka. Pasirinkite iš šio didelio dydžių skaičiaus.

DYDŽIAI
Reguliarūs 37 iki 46
Trumpi 37 iki 44
Ilgi 37 iki 46
Stambūs 40 iki 48
Trumpi stambūs
40 iki 46

The May Co.'s Basement Men's Clothing Department
Downtown and On the Heights
Mail and Phone Orders Filled... Call CHerry 1-3000

Eagle ženklai padidina santaupas

— Ar buvote ginkluoti?

— Taip. Mes galėjome susidurti su sargybiniais, kurių nebūtų patikėjęs mūsų dokumentais.

— Ką tu atveju būtumė darę?

— Mes būtumė jį likvidavę.

— Klausinėjimas baigtas, — pareiškė plk. Durst.

— Gal plk. Rosenfeld nori liudininką apklausti? — pasiūlė teismo pirmininkas.

Bet prokuroras plk. Rosenfeld, kuris visą laiką bandė trukdyti liudininko parodymą, nuo klausinėjimų atsisakė. Skorzenio nebūvo galima pasmerkti už veiksmus, kuriuos darydavo ir sąjungininkų kariai. Baltasis Triušis šypsodamasis žingsniavo iš liudininko vietos. Skorzeny davė ženklą kitiems aštuoniems kaltinamiems vokiečiams, ir jie visi staiga, ramiai išsitempę kaltinamųjų suole, kariskai pagerbė riterišką anglą liudininką.

— Aš nesu nusistatęs prieš karo nusikaltėlių teismus, — sako Skorzeny, — bet 1947 metais Vokietijoje buvo per daug tų neobjektyvių teismų. Ar ne keista, kad visi teisiamieji buvo karą pralaimėjusio krašto kariai.

— Ar jūs po to dar matėte Baltąjį Triušį? — paklausė prancūzas žurnalistas.

— Ne. Man net neleido jam padėkoti. Jis tą patį vakarą išvyko iš Dachau į Londoną. Aš jam parašiau laišką ir jis man atsakė: "Jūs nuveikėte didelius dar-

AKADEMINIS GYVENIMAS

L.S.T. KORP! NEO LITHUANIA

Redaktorius Kęstutis Gaidžiūnas. Redakcinis kolektyvas — Dalia Maurukaitė, Eglė Žemgulytė, Benito Nausėda. Visą medžiagą siūsti K. Gaidžiūnas, 317 Corning Dr., Cleveland 8, Ohio.

New Yorke neolithuanai klausosi dail. Pr. Lapės paskaitos. Iš kairės: A. Noakaitė, M. Sperauskienė, I. Vakselytė, A. Smetona, D. Maurukaitė, A. Gudaitė, K. Paprockaitė, V. Lušytė, S. Sirusas, V. Sutkutė, J. Tysliava, Jr. ir dail. Pr. Lapė.

POKALBIS IDEOLOGINIAIS KLAUSIMAIS

Visos organizacijos turi numatytus tikslus, kurių aiškumas ir realumas garantuoja joms pritarimą ir narių gausumą. Pradžioje jos gali ir neturėti pasisekimo. Bet kai tik visuomenėje aiškumas ir realumas pasidaro populiarus ir aktualus, tuojau pasekėjų skaičius išauga. Ypatinai tokia masinė tendencija pastebima gyvybinius tautos interesus palietus. Todėl ir nereikia stebėtis, kad tada ne tik viename organizuotame vienete, bet ir jo santykiuose su kitais organizuotais vienetais, atsiranda kur kas didesnis vieningumas ir prieš tai nebuves solidarumas bendradarbiauti. Šiai minčiai pailiustruoti, kaip pavyzdį, galime paimti Lietuvos laisvinimo akciją.

Būna žmonių, apie kuriuos sakoma, kad jie neturi jokios ideologijos. Toks pasakymas, galbūt, nėra visai teisingas ar bent tikslus. Žmogaus, visai be jokios ideologijos, jeigu jis yra psichiniai sveikas, jokiū būdu negalima išvaizduoti. Apie "neturintius ideologijos" galima pasakyti, kad jie turi ideologiją, tik jų ideologija yra nešiojama tokių tikslų, kurie mūsų akyse negali būti laikomi vertingi.

Dėl įprastinio ir objektyvaus ideologijos supratimų skirtumo daug ginčijamasi tarp įvairių ideologinių srovių, kurios viena kitai prikiša ideologijos stoka. Norint surasti šiems ginčams spręsti objektyvinį pagrindą, reikia turėti praktišką ir spėc i ališkesnę ideologijos supratimą.

Dažnai sakoma, kad žmogus turi ideologiją, kada jo

P. A.

siekimas atitinka jo vyriausią gyvenimo tikslą, ir net iš anksto tam tikslui susidarytas provizorines priemones, kurios pareina nuo žmogaus pasaulėžiūrinio nusiteikimo. Neman y k i m e, kad ideologija ir pasaulėžiūra yra vienas ir tas pats. Pasaulėžiūra laiko atžvilgiu yra pirmesnis ir bendresnis dalykas už ideologiją. Galbūt, dėl šios aplinkybės kai kurių organizacijų ar pavienių asmenų ideologijos "šlubuoja" ir apie juos paprastai sakoma, kad jie neturi aiškios ideologijos. Galbūt, jie neturi aiškios ideologijos tik dėl to, kad jie dar nespėjo nustatyti tvirtų pasaulėžiūros principų, kurie yra kiekvienos ideologijos esminis privalumas. Burtis į organizacijas ir ten dirbti verčia arba interesų bendrumas arba idėjinį siekimą bei tikslą, o taip pat, svarbesniųjų priemonių vienodumas ar sutapimas.

Gerai suprantama, kad kiekvienas žmogus turi ir tam tikrą asmeninį tikslą ir jo siekimą. Bet žmogus, ypatingai studentas, kaip būsiamasis inteligentas, turi būti sąmoningas, žinoti, kaip jo siekimas solidariau su bendru tautos ir visos žmonijos siekimu. To sąmoningumo mokslus einas jaunimas ir pasiekia tik per įvairias ideologines organizacijas. Tat studentai pirmoj eilėj tų privalumų turėtų stengtis išgyti, dalyvaudami akademiniuose organizacijose bei korporacijose. Tose sudentų organizacijose visada turi būti tautinis auklėjimas ir visa-

pusiškas lavinimasis, prisilaikant ideologijos ribose nustatytų veiklos normų.

Korporacija Neo-Lithuania turi aiškia ideologiją, kurią trumpai galima ir nusakyti: Lietuvių tautos didybė, jos gerovė ir valinga, kilni bei tauri asmenybė. Be abejo, tautos didybė ir jos gerovė suponuoja ir visos žmonijos didybę ir gerovę, nes žmonija tik iš tautų, kaip tam tikrų organiškų vienetų, ir susideda. Klaidinga būtų manyti, kad teoretiškai yra vis tiek sakyti: ar žmonija susideda tiesiog iš individų, arba jos sudedamosios dalys yra tautos, suprantašios kaip tam tikros bendros sąmonės formos organiškai jungiamos grupės. Kiek giliau galvojas žmogus visada pripažins tikra tik paskutinįją supoziciją, nes jos tikrumą įrodo ir pati istorija, pats gyvenimo patyrimas.

Remiantis idealistinės filosofijos atstovo Hegelio mintimis (G. W. Fr. Hegel "Philosophie der Weltgeschichte", I-II t.), kad visos pasaulio kultūros yra ir gali būti tik tautinės ir tik per jasias teįmanomas pasaulio kultūros kūrimas. Todėl ir neolithuanų, kaip tam tikro organiško vieneto, tautos reikšmės supratimas teikia jų ideologijai tą aiškų ir realų tikslo turėjimą. Iš čia aiškėja ir studentų neolithuanų socialinės tautinės veiklos reikalingumas platesnėj visuomenėje. Tačiau tai dar nereiškia studento dalyvavimo realioje partinėje ar politinėje veikloje.

Tiesa, studentas, jei jo ideologinis bei pasaulėžiūrinis subrendimas yra pakankamas, gali dalyvauti ir realioje partinėje ar politinėje veikloje. Bet tik kaip pavienis individas ar kaip kitos, bet ne korporacijos narys. Mat, korporacija yra toji gilesnio ideologinio įsisauginimo stadija, kuri geriausiai gali prirengti jaunuolį tautos vadovavimui ir jos politikai vesti. Todėl nenuostabu, kad jau-

ni žmonės, pradėję nagrinėti realiosios politikos problemas, neretai dėl nenuoseklumo, nesugeba giliai svarstyti politinių įvykių ir faktų tikrosios padėties. Tenka pastebėti, kad ir dabar kai kurios studentų organizacijos ar atskiri jų nariai, neturėdami tikro ir visiško subrendimo, panašius nesugebėjimus demonstruoja.

Neolithuanai studentai, tokius reiškinius turi visada rimtai ir giliai apsvastyti, o būdami sąmoningi savo ideologijoje, likti kuo toliausiai nuo savo nedraugų etikos, nes ji yra svetima aukštesiems tautos tikslams ir jos vieningo bendradarbiavimo siekimo realizavimui.

MŪSŲ VEIKLA

• LST Korp! Neo-Lithuania trečiasis visuotinis suvažiavimas įvyks lapkričio mėn. 26-28 d. New Yorke, Statler Hotel.

• Neo-lithuanų pobūvis New Yorke, Vienybės namuose, įvyko balandžio 10 d. Jame dail. P. Lapė skaitė įdomią paskaitą apie meną. Joje buvo duota meno vystymosi eiga amžių bėgyje, nušviečiant kiek smulkiau šių dienų svarbiausias meniško išsireiškimo kryptis.

Be korporantų pobūvyje paskaitoje dalyvavo ir kitų studentų korporacijų atstovai.

• Detroito, kaip ir kitose vietovėse, greta vyresniųjų (seniorų ir filisterių), yra susiorganizavęs būrelis juniorų. Paskutiniu metu jį turėjo keletą sueigų, kuriuos buvo aiškinti Korp! Neo-Lithuania ideologija, tradicijos ir kt. Detroito juniorų tėvūnu yra aktyvus korporantas ir žinomas visuomenininkas J. Gaizutis.

KORPORACIJOS ŠVENTĖ DETROITE

Balandžio 18 d. Detroit Leland viešbutyje įvyko Korp! Neo-Lithuania metinė šventė. Ta šventė Detroito korporantams ir visai Korporacijai buvo nekasdieninis įvykis. Ši šventė buvo pirmoji Detroito. Šventė pradėta iškilmingu posėdžiu. Kol. J. Gaizutis savo žodyje trumpai atpasakojo Korp! Neo-Lithuania istoriją Nepriklausomoje Lietuvoje ir tremties metais.

Keturi pirmieji Detroito juniorai buvo pakelti į seniorus — E. Gilvydytė, J. Gilvydis, M. Gilvydis ir K. Dragutis. Perskaičius juniorų pavardes, ir matant tris vienos šeimos narius, šventės dalyviai sukėlė triukšmingas ovacijas.

Antras nepaprastas įvykis buvo Dr. Gurskytės-Pauzienės pakėlimas į garbės filisterius už didelius nuopelnus lietuvių. Tai yra retas įvykis, nes iki šiol Amerikoje buvo pakelti tik keturi asmenys.

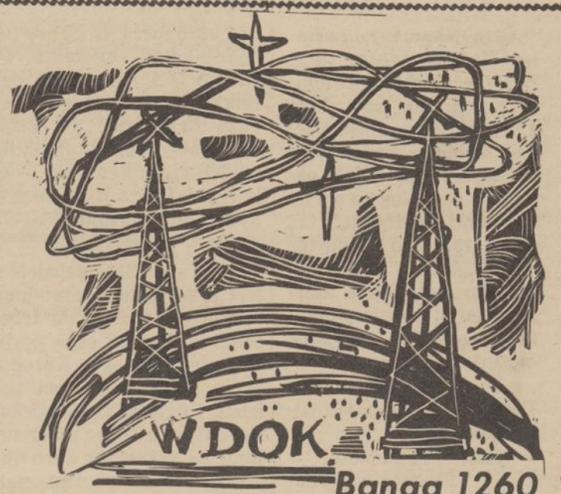
Šventės proga sveikino Chicagos, Clevelando ir Toronto skyrių atstovai, o taip pat ir eilė kitų studentų organizacijų atstovų. Buvo prskaityta eilė sveikinimų raštų.

Meninę dalį išpildė Clevelando seniorai, juniorai ir

moksleiviai neo-lithuanai, išpildydami tautinių šokių ir gražiojo žodžio programą.

Trečioj šventės daly buvo bendros vaišės ir šokiai. Šioje šventėje, kaip ir kitose metinėse šventėse, suvažia-

vo gausus būrys korporantų iš kitų skyrių. Skačiumi pranešė Clevelandas — dalyvavo virš 35 nariai. Gausus būrys taip pat atvyko iš Chicagos, Toronto ir kitų vietovių.

K LAUSYKITĖS TĖVYNĖS GARSŲ
RADIJO PROGRAMOS

naujuoju laiku nuo gegužės 3 d.

SEKMADIENIAIS nuo 5:00 iki 5:30 p.p.

Programoje dalyvauja žymiausi mūsų chorai, dainininkai ir instrumentalistai. Įdomus "Kas buvo, kas yra, kas bus" žinių skyrius.

DIDŽIAUSIA, PATIKIMIAUSIA, SU 25 METŲ PRAKTIKA, APMUITINTŲ SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR VISUS RUSIJOS KRAS TUS, PERSIUNTIMO ĮSTAIGA.

SU INTURISTO LEIDIMU

GLOBE PARCEL SERVICE Inc.

Siuntiniai pilnai apdrausti, gavėjas nieko neturi primokėti. Siuntėjai įsitikino, kad per GLOBE PARCEL SERVICE INC. siunčiami siuntiniai, greičiausiai, tvarkingiausiai pasiekia adresatą. Prašykite, prisišims katalogus su pilna informacija, drabužių bei avylynės dydžių Nr., iš rusiškų į amerikietiškus. Ir kainoraščius, kiek už kurį daiktą reikia mokėti maito.

Siuntėjų patogumui įstaigoje turime gerų vilnonių ir rajoninių medžiagų, odų, batukų, vilnonių skarų, skarelių, skustuvų, plaukams kirpti mašinėlių, stiklui deimanto rėžtukų, lovatiesių ir t.t. Garantuojame, kad niekur kitur, už tokias žemas kainas, šių prekių negalėsite nupirkti. Šios prekės parduodamos tik siuntėjams.

Šios įstaigos tarnautojai lietuviai.

Darbo valandos: Kasdien nuo 9:30 - 6.

Trečiądieniais 9:30 - 8. Šeštadieniai 9 - 3.

A D R E S A S :

GLOBE PARCEL SERVICE INC.

1313 Addison Rd.

Corner Superior Ave. & E. 71 St.

Tel. UTah 1-0806 & UTah 1-0807

SIUNTINIAI SIUNCIAMI TIESIOG IS CLEVELANDO.

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairus dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre

Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

EAST CLEVELAND—EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

3 1/2 %

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH—SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija visus lietuvius ir jų draugus kviečia nepamiršti 1959 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvedęs garsiakalbius. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėles. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsiriksate, visi patogumai Jums.

Detroito neolithuanų šventėje keliamieji į seniorus duoda priesaiką. Iš kairės: E. Gilvydytė, J. Gilvydis, M. Gilvydis ir K. Dragutis. K. Gaidžiūno nuotrauka.

• I jaunųjų dainininkų konkursinį koncertą atvyksta Vilties Draugijos pirm. J. Bačiūnas su ponia, Tautinės Sąjungos pirm. E. Bartkus su ponia ir kt. Bilietai šeštadienį Dirvoje parduodami iki 2 val. Gi nuo 5 val. bilietai parduodami prie įėjimo. Prašome bilietais pasirūpinti iš anksto.

• Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokinių pamaldos už visas komunistinės vergijos kenčiančias lietuves motinas įvyks gegužės 3 dieną, 10 val. Mokiniai organizuoti dalyvaus pamaldose. Kviečiami tėveliai ir visi Clevelando lietuviai taip pat šiose pamaldose dalyvauti.

Radio Klubo susirinkimas

Beveik prieš dešimt metų Clevelande pradėta lietuviška radijo programa ruošiasi kokių nors gražesniu kultūrinu įvykiu pažymėti savo sukaktį. Šį sekmadienį, gegužės 3 dieną, 11 val. 30 min. lietuvių salėje šaukiamas metinis Radio Klubo narių susirinkimas, kuriame bus renkama nauja valdyba, kontrolės komisija ir taip pat svarstoma, kaip paminėti radijo veiklos dešimtmetį. Radijo Klubo valdyba, kurią sudaro pirmininkas A. Mikulskis, vicepirmininkas inž. P. Žiūrys, sekretorius P. Balčiūnas, išdinininkas J. Kaklauskas ir programos vedėjas J. Stempuzis, šiomis dienomis sėkmingai užbaigė savo piniginių vajų, sutelkdami radijui iš klausytojų 925 dol. Nuo gegužės 3 dienos Tėvynės Garsų radijas taip pat gaus radijo stoty patogesnę laiką ir savo programas transliuos sekmadieniais nuo 5 val. iki 5 val. 30 min. p. p.

• Balso 55 skyriaus metinis susirinkimas kviečiamas gegužės 3 dieną, 4 v. p. p. Naujosios Parapijos salėje. Visi skyriaus nariai, rėmėjai ir svečiai maloniai prašomi susirinkime dalyvauti.

• SLA 14 kuopos narių susirinkimas įvyks gegužės 5 d., 7 val. vakare, lietuvių salės svetainėje. Susirinkime, be įprastinių kuopos reikalų, bus svarstomas SLA senelių ir poilsio namų įsigijimo klausimas. Visi nariai kviečiami susirinkime dalyvauti ir šiuo svarbiu reikalu pareikšti savo nuomonę.

• Juliaus Kazėno mokinių metinis koncertas, skirtas Motinos Dienai paminėti, įvyks gegužės 10 dieną Naujosios Parapijos salėje. Koncertą globoja šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos tėvų komitetas ir pelnas skiriamas šios mokyklos reikalams.

Bilietus galima įsigyti iš anksto pas tėvų komiteto narius arba koncerto dieną prie įėjimo. Suaugusiems įėjimas \$1, moksleiviams — nemokamai. Bus gery, skanių užkandžių, puikių gėrimų. Šokiams geras muzika. Kviečiami visi. Pradžią 5:30 val. vak.

• D. L. K. Birutės D-jos, Clevelando skyr. balandžio 18 d. surengtas kartūno vakaras praėjo nuotaikingai. Tą nuotaiką sudarė gausiai atsilankę svečiai. Jiems priklauso lietuviškas ačiū. Programą atlikusiems: balerionoms p.p. I. Stasaitė ir T. Kristoforovai, stud. A. Garlauskui, A. Rukšėnui ir p. Raulinaitienės vadovaujamos ritminės grupės šokėjoms — dėkui.

Didelį galvosūkį turėjo jūry komisija, susidedanti iš p. S. Smetonienės, p. Abraitienės, p. Mikulskio, p. Stempuzio ir p. Raulinaičio, premijuoti meniskiausia kartūno suknelė. Premijos buvo paskirtos: p. Linkauskienei, p. I. Stasaitėi ir p. Staškūnienei. Dovanas įteikė p. Sofija Smetonienė.

Priklauso nuosirdi padėka p.p. birutietėms, atlikusioms savo uždavinį kantriai, su noru ir ištvėringai, nors ir gana sunkiose aplinkybėse.

V. Nagevičienė,
Draugijos pirmininkė

Grandinėlės išvažiuoja

Šį šeštadienį, 6:30 val. ryto visi Grandinėlės šokėjai autobusu išvažiuoja į Chicago. Tos pačios dienos vakare (7 val.) Jaunimo namų scenoje atliks šokio, muzikos, lietuviško žodžio koncertą "Grandinėlės šoka".

Chicago programoje dalyvaus visos Grandinėlės kolektyvas. Šokėjos: A. Alkaitytė, A. Balčiūnaitė, D. Bružaitė, D. Cyvaitė, K. Cook, J. Gailiūsytė, M. Gailiūsytė, R. Gaidžiūnaitė, N. Gar-

CATHY BATUS

ELENA BLANDYTĖ

NERIJA LINKEVIČIŪTĖ

JULIA LUIZA

DAIVA MONGIRDAITĖ

R. MALCANAITĖ-PETRAUSKIENĖ

GENEVIEVE MACZYS

IRENA PROTOSEVIČIŪTĖ

Šį šeštadienį, gegužės 2 d.

Dalyvaukite Dirvos ruošiamame jaunųjų dainininkų varžybų

K O N C E R T E

ir padėkit išrinkti pačius geriausius

Varžybų koncertas įvyksta
Slovenian Auditorium
6409 St. Clair Ave, Cleveland.

Pradžią 6:30 val.

Bilietai po \$2.50, \$2.00, \$1.50 ir moksleiviams po \$1.00
jau parduodami Dirvoje.

ĮSIGYKIT IŠ ANKSTO, KAD TURĖTUMĖT GERESNĘ VIETĄ.

Po koncerto šokiai, bufetas ir kitos pramogos.

Balsavimo lapeliai geriausiems dainininkams išrinkti
bus duodami prie įėjimo.

laitė, I. Geležiūtė, L. Kasperavičiūtė, V. Karosaitė, J. Kavaliūnaitė, R. Laniauskaitė, R. Mockutė, J. Orintaitė, N. Petkevičiūtė, K. Stankaitytė, Ig. Stasaitė, E. Senbergaitė, R. Žagarskaitė, R. Žygaitė.

Šokėjai: R. Dumbrys, K. Gaižutis, V. Kasperavičius, A. Modestavičius, G. Neimanas, J. Rinkešius, A. Rukšėnas, A. Senbergas, J. Senbergas, V. Šlapelis, G. Snieckus, V. Stankevičius, M. Venslauskas, K. Žygas. Akordeonistai: V. Benokraitis, R. Zylė.

Programos dalį atlieka šokėja L. Kasperavičiūtė, smuik. S. Alkaitis ir jo vedamas trio.

Gegužės 3 d., 3 val. p. p. Grandinėlės šokėjai dalyvauja Clevelando 10-tame Tautų festivalyje. Festivalis įvyksta Music Hall scenoje.

Sekantį šeštadienį, gegužės 9 d. Grandinėlės šokėjai pasirodo Norman Wayne programoje "Dance Party". Kanalas — 5, WEWS. Laikas — 12 val. dienos.

Prekybos Namai duos labai didelės nuolaidas:

1) nuo visų čia perkamų dalykų siuntinio sudarymui duodama 10% nuolaidos, taip, kad daugelio perkamų dalykų kaina nukris net žemiau urmo kainų;

2) 10% visų pasiuntimo išlaidų padengs įmonė, jei tik siuntėjas bent pusę siuntinio vertės susipirks vietoje.

Toks dvigubas atpiginimas siuntėjui sutauyps apie 15-25 dolerių už vieną siuntinį.

Ta pat proga primename gerb. klientams, kad rašomų mašinėlių Smith Corona pavasario papiginiama net ligi 25 dol. už rašomą mašinėlę tėsiai taip pat visą gegužės mėnesį.

Tat pasinaudokite gegužės mėnesio didelių atpiginimų progomis!

Lietuvių Prekybos Namai
6905 Superior Ave.

Rūtos viloje

prie Pymotuning ežero, šiuolaikiai pasinaudoti poilsiui geru oru, skaidriu vandenimi, dideliu modernišku paplūdimiu (beach), plaukiojimo sportu, žvejyba ir pilsa ramybė.

sezonui mėnesiui, ar savaitėms. Užsisakyti WH 2-4500 — V. Nagevičienė.

NAUJAS NAMAS

Vienos šeimos, 2 miegamieji. ir senesnis 4 miegamųjų su ekstra sklypu Nauj. parapijos rajone.

E. 126 gatvėje, į šiaurę nuo St. Clair, geras dviejų šeimų namas, galima nupirkti su mažu įmokėjimu.

Skambinkite
EAST SHORE REALTY
Juozas Mikonis — brokeris
780 E. 185 St. IV 1-6561
MU 1-2154 (36)

8 kamb. namas
E. 72 St. Nuo sienos iki sienos kilimai. Gaso šildymas. 1½ mašinos garažas. Automatinis vandens šildymas. 1155 E. 72 St. (35)

J. P. MULL-MULIOLIS
6606 Superior Ave.

1 šeimos, tik 6 metų senumo, 3 mieg. 2 vonios, gra-

ži virtuve, didelis sklypas 50x230, vaismedžiai, labai patogioji vietoje netoli krautuvio. Summit Dr. į šiaurę nuo Mayfield Rd., Mayfield Heights miestelyje. Prašo \$21,900.

1 šeimos, 4 mieg., gaso krosnis. Įmokėti \$1,200 ar mažiau.

1 šeimos, 3 mieg. Parduos už \$9,800 arba geriausią pasiūlymą.

1 šeimos, 8 kamb., gaso — karšto vandens šildymas, kilimai, kieto medžio grindys, 2 garažai, labai gražus kiemas, viskas gerame stovyje, neseniai išdekoruota, puikus finansavimas, nedidelis įmokėjimas, prašo \$12,500.

1 šeimos, 4 mieg., nauja gaso krosnis, naujas garažas, reikia dažyti iš lauko ir dekoruoti iš vidaus, bet pirkėjas gali daug pinigų sutaupyti, pats atlikdamas dažymo darbus.

2 šeimų po 5 kamb., 2

kamb. trečiame aukšte, poilsio kamb. rūsyje, gaso šildymas, visi popieriai nuo sienų ir lubų nuimti, ir tinkamas gražiai nudažytas. Geras East Cleveland rajonas. Prašo \$19,900. Priimam pasiūlymus.

4 šeimų mūrinis po 6 kamb. 4 garažai, geroje apylinkėje, prašo \$28,000.

2 šeimų mūrinis ir 4 šeimų mūrinis ant vieno sklypo, garažai. Patogi vieta gyventi ir puiki investicija. Abu pastatai labai patrauklūs. Prašo \$36,000.

25 šeimų su 22 garažais geroje vietoje. Įmokėti apie \$50,000.

Jeji nori parduoti namus, skubiai kreipkis į mus. Turime pirkėjų bet kurioje Clevelando, East Clevelando, Euclid ir kt. vietovėje.

Galime už gerą kainą parduoti jūsų namus juodukų rajone.

B e n d r a d a r b i a i :
Algimantas Dailidė ir kt.
UT 1-2345 HE 1-8516

DIRVA

★★★
THE FIELD

Kas ir kur?

• Vytautą Abraitį, aktyvų ALT S-gos, ALT ir BALF veikėją New Yorke, balandžio 22 d. tarnyboje ištiko nelaimė. Iš 8-ųjų pėdų aukščio nukrito ant plieninio bloko ir labai susitrenkė nugarą. Buvo be sąmonės nuvežtas į ligoninę, iš kur po kelių dienų grįžo, bet šešias savaites turės gulėti namie. Jo didžiausias rūpestis pasveikti iki ALT S-gos Seimo Detroito.

• Generalinis konsulas New Yorke Jonas Budrys gegužės 22 dieną švenčia 70 metų sukaktį. Ta proga jubiliatui, vienam iš Lietuvos valstybės tęstinumo vykdytojui, PLB New Yorke Apygardos iniciatyva, iš lietuvių organizacijų atstovų bei visuomenės veikėjų sudarytas komitetas, gegužės 23 d. ruošia akademią-minėjimą.

Komitetą sudaro: adv. J. Šlepetys — pirm., V. Alksninis, inž. I. Gasiliūnas, V. Jonuškaitė-Leskaitienė, J. Mačiūnas, Vyt. Stašinskas, A. Simutis, dr. B. Nemickas, A. Koncė, J. Maurukas, D. Penikas, E. Čekienė, P. Šimienė ir kt. Norintieji šios garbingos sukakties proga jubiliatui sveikinti raštu, prašomi siųsti: J. Šlepetys, 4712 39 Pl., L. I. C., New York.

Dr. Gurskytė - Pauzienė balandžio 18 d. neolithuanų šventėje Detroito, už nuopelnus lietuvių, buvo pakelta į Korp! Neo-Lithuania garbės filisterius. Anksčiau į garbės filisterius Amerikoje buvo pakelti J. Bačiūnas, dr. St. Biežis, dr. J. Bartkus ir gen. P. Plechavičius.

• Dirvos Nr. 33 liko nepakeista data. Vietoj balandžio 23 d. turėjo būti balandžio 27 d. Atsiprašome.

• Lindeno Birutės moterų choras balandžio 18 d. surengė Saliomėjai Staniulytei-Mulks 25-erių metų muzikinio darbo pagerbimą. Susirinko gausus būrys gerbėjų ir svečių. Pagerbimas praėjo pakilia nuotaika, o sukaktuvininkei buvo staigmena, nes apie pagerbimo rengimą nieko nežinojo.

• L. T. A. Sambūrio, Chicagoje valdybos pirmininku išrinktas Korp! Neo-Lithuania filisteris Jonas Našliūnas (vicepirm.), J. Pročkys (sekr.), Step. Trinkauskas (ižd.) ir J. Juodikis (v-bos narys).

Valdyba pasiekama per A. Siliūną, 6839 So. Rock-

ISPŪDŽIAI IŠ SKAUTORAMOS

Chicago Jaunimo Centro erdviame vestibulyje didžiausia žmonių spūstis. Nuo kasininko langelio tiesiasi dvigubai susirangiusi žmonių eilė, kuriuos galas baigiasi koridoriuje. Vestibulyje ir prie didžiosios salės durų pilna vyresniojo amžiaus svečių, daugybė neseniai skautiškąsias eiles apleidusiųjų, o visų tarpe juda, kaip gyvasis sidabras, uniformuoti skautai ir skautės.

Tai trečioji skautorama Chicagoje, įvykusi balandžio 19 d., suruošta visų tuntu, vadovaujant ir globojant Chicago Skautams Remti Draugijos.

Lauke švilpia atsigavęs žiemos vėjas ir svaido tankius lietaus lašus. Nežiūrint nepatogaus oro, būriais traukia į skautoramą skautai-ės, rėmėjai, tėvai ir bičiuliai, net su būsimu skautitėjai prieaugliu, pažūrėti, ką čia tie skautai parodys.

Laužo šviesoje...

Laikas jau "pūsti laužą" ir pradėti programą, tačiau vestibulyje tebestovi ilgiausia eilė prie bilietų, kaip kadaise Vokietijos stovyklose prie maisto.

— Gal reikalinga talkos? Greičiau žmones aprūpinim, — siūlau vyriausiam kasininkui inž. J. Jurkūnui. — Kad nebėra bilietų. Visos vietos išparduotos! Padėtis labai nemaloni. Eilė stovi ir laukia, kas bus. Negi gali siųsti namo skautiškojo jaunimo bičiulius, norinčius būti skautoramoje! Negalima.

— Įleiskite visus su papildomais bilietais, — komanduoja atsiradęs čia vyriausias tvarkdarys.

— Susiaurinsim abu salės takus ir pristatysime pusšimtį kėdžių ar daugiau.

Pristačius reikiamas kėdes ir visus susodinus, su pavėlavimu prasideda skautoramos programa.

Scenoje sušvinta imitacinio laužo liepsnos ir prieš publiką atsiranda laužavedys dviejuose asmenyse: ps. Vl. Vijeikis ir ps. Vyt. Černius. Nuskamba prieky-

well St., Chicago 29, Ill., telefonas PRospect 8-0149.

• Bostone gegužės 3 d. įvyksta amerikiečių ir lietuvių menininkų popietė, kurią rengia Boston Center for Adult Education. Muziką atstovauja B. Kool, Julius Gaidelis, J. Bavicchi ir J. Kačinskas. Poetus J. Holmes ir St. Santvaras. Dailininkus A. Acker ir V. Vizgirda.

Meno popietė įvyksta 3:30 val. p. pietų 5 Commonwealth Ave., Ballroom salėje.

• Balfio centro valdybai nutarus, nuo balandžio 20 d. Balfas nebetarpininkau s maisto ir rūbų siuntinių siuntime į Sibirą ar Lietuvą. Tokius siuntinius Balfas užsakydavo Šveicarijoje (tekstilės siuntiniai nr. 237 ir "X") už individualiai tam tikslui atsiųstas Balfui aukas.

Taip pat Balfas toliau nebesių iš JAV individualinių siuntinių su Amerikoje gaminamais vaistais.

Vaistų siuntimas iš Vokietijos (vokiški ir amerikoniški vaistai) bus vykdomas ir toliau ta pat tvarka, kokia buvo ligi šiol.

je sėdinčių skaučių ir skautų dainos, raketos ir šūkių. Pasikėlus uždangai, scenoje paširodo "Aušros Vartų" tunto skaučių iškyla su dainomis, šokiais, žaidimais, linksmomis sesių veidais ir nelaiminga Katre — tingine skaute. Jūrų skautai parodo stovyklos virtuvės darbų sunkumą, ypač kai užpuola indėnai ir kai arklys suėda bulves ir daržoves. Skautiškus vaizdus pajavirina "Neringos" jūrų skautų-čių tautinių šokių grupė su trunkiais šokiais.

Didžiausius žiūrovų aplo-dismentus susilaukia 5-6 metų amžiaus šokėjų grupės sušoktas "Lenciūgelis", su mažiems labai vykusia vaidyba.

Jūrų skautės demonstruoja komišką jūreivių šokį ir po jų scenoje plazdena S. Velbasio studijos mažoji balerina.

Trumpam laikui scena paverčiama kino ekranu ir čia demonstruojama ps. R. Račiūno susuktas spalvotas filmas iš skautiškojo gyvenimo. Patriotiniais motyvais sujungti skautiško gyvenimo vaizdai tuntu bei tautinėje stovykloje ir 40 m. sukakties minėjime, skautoramos dalyvių buvo sutikti su entuziazmu. Ps. Vl. Vijeikio atliktas prasmingas ir lankstus filmo aiškinimas, kaip ir pats filmas gerai derinasi su visa programa.

Stipriausia skautoramos programos dalimi galima laikyti "Kernavės" skaučių tunto operos "Carmen" humoringą imitaciją skautiškoje iškyloje. "Carmen" ro-lę čia gerai atliko ir solo dainavo skautė N. Linkevičiūtė, kuri, kaip teko vėliau patirti, dalyvauja ir "Dirvos" jaunųjų dainininkių konkurse.

"Lituancijos" tunto skautai patiekė vaizdelį "Patyrimo laipsnio egzaminai" ir skautų seksteto deklamaciją. Didesnio pagyrimo vertas buvo šis deklamacinis montažas "Mano Lietuva", supintas iš poemių ir eilėraščių ištraukų, ir skautų atmintinai deklamuotas.

Skautoramai įvairumo suteikė ir Chicago latvių skautų-čių tautinių šokių grupės dalyvavimas, kurie čia pašoko kelis tautinius šokus.

Programos pabaigoje netrumpą žodį tarė Chicago Skautams Remti Dr-jos valdybos pirm. dr. St. Biežis, nušviesdamas dr-jos atliekamus darbus ir dėkodamas visiems atsilankiusiems, visiems prisidėjusiems ir visiems remian-tiems skautiškąją veiklą. Be dr-jos valdybos ir tuntu vadovybių, skautoramos rengime didžiausius darbus atlaikė v. s. A. Aglinskas, ps. Vl. Vijeikis, ps. Vyt. Černius ir Kęstutis Butkus.

Prie pabaigtuvių stalo

Skautoramos metu buvo surengta ir stalų dengimo parodelė, kurioje dalyvavo visi trys skaučių tuntai.

"Aušros Vartų" skaučių tunto ruoštas Velykų stalas imponavo gražiais margučiais, įvairiais valgiais, skania gira ir Velykų bei pavasario papuošimais. "Kernavės" skaučių tunto papildengta pabaigtuvių stalo gulėjo pasipūtęs varpų vainikas, tik gaila, kad nesimatė tokios pat juostos pabaigtuvių šeiminkui.

Tautinės Sąjungos Chicago skyriaus surengta žibuoklių šventė sutraukė didelį būrį svečių. Viršuje: viena grupė prie žibuoklėmis papuošto stalo. Apačioje: svečiai linksmynai.

Valgiai ir dekoracijos buvo pritaikintos momentui. "Juodkrantės" jūrų skaučių tunto Kūčių stalas buvo gražiai papuoštas, tačiau jam trūko bent pusės reikiamų valgių, kurių didelė dalis buvo išvardinta meniškai padarytame Kūčių bei jų valgių aprašymo plakate.

Po skautoramos mažojoje salėje įvyko užbaigtuvių kavutė skautų bičiuliams ir rėmėjams, kurie parėmė skautiją morališkai ir materialiai. Be abejo, geriausiai pasisekimą turėjo šis skautoramos užbaigtuvių stalas su skaniais užkandžiais, kavute ir meistriškai padarytu punšiu, kuriuo visus vaišino ponias Biežienė.

Kavutei vadovavo dr. St. Biežis ir dr-jos sekretorius dr. A. Kalvaitis, beskam-bant skaučių-čių dainoms. Dainos liejosi viena po kitos, o dr-jos kasininkas registravo iš mielų svečių gaudamas aukas.

Jautriausia auka \$100 buvo iš ponios V. Olienės, velionio adv. Antano Olio, tauraus ir pavyzdingo lietuvių atminimui pagerbti. Didžiausia auka \$150 buvo gauta iš prekybininko J. Karvelio, kuriam buvo su-traukta ilgiausių ir pelningų metų. Širdinga \$50 auka buvo gauta iš "nežinomo" skautų mecenato. Mielos ir reikšmingos aukos buvo gautos iš SLA 322 kuopos — \$30; St. Balzeko, dr. M. ir S. Budrių, Chicago Savings and Loan Assn. ir dr. Dauparo po \$25; inž. J. Jurkūno ir Kunig. Birutės Dr-jos po \$20; dr. J. Kalvaičio, J. Lieponio, p. Mačiukienės, p. Tumų, SLA 134 kuopos ir Mažosios Lietuvos Dr-jos po \$10; p. Babickų, Don Kuraičio, J. Paplėno ir O. Zailskienės po \$5.

III-ją Skautoramą Chicagoje taip pat aukomis parėmė Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, dr. St. Biežis ir bankininkas J. Kazanauskas, paaukodami po \$50.00, Lietuvių Tautinis Sambūris aukojo \$25.00.

Prieš skautoramą buvo gauta aukų ir iš eilės kitų asmenų, kurių pavardės čia nepaminėtos, o ir dabar dar nevelu aukas siųsti dr-jos išdininkui J. Jurkūnui, 3259

Chicago lietuviai

TAUTINĖS SĄJUNGOS SKYRIAUS SUSIRINKIMAS

Nors East Chicago ALT S-gos skyrius tebėra dar "vystyklusose", bet jau pradeda po truputį įsijungti į Tautinės Sąjungos veiklą. Narių skaičiumi gerokai paau-gęs ir net prašokęs dėtas viltis.

Tautinės Sąjungos seime, kuris įvyks gegužės mėn. 30-31 d.d. Detroito, skyrių numatoma gausiai atstovauti. Tuo reikalu gegužės 2 d. (šeštadienį) 7 val. vakare, p.p. Bagdanskių rezidencijoje, 4207 Euclid Ave. East Chicago, šaukiamas narių susirinkimas. Yra pa-

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti ir paragink užsiprenumeruoti

West 66 St., Chicago 29, Ill.

Visiems aukojusiems skautų vardu padėkos žodį tarė Vidurio rajono vado pavaduotojas ps. Vl. Vijeikis. Iš skautoramos, kartu su aukomis, buvo gauta apie \$1500, kurie bus panaudoti p. Rako dovanotos skautų-čių stovyklavietės įrengimams pastatyti.

Br. Juodelis

Jerašūnai sako iki pasimatymo savo draugams Cleve-lande, persikeldami gyventi į Sacramento, Cal. Nuotraukoje iš kairės: J. Laikūnaitė, E. Jerašūnas, A. Babickas, P. Apanius, L. Jerašūnienė ir V. Vaidaitė.

V. Bacevičiaus nuotrauka.

kviestas centro valdybos atstovas padaryti pranešimą. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

A. M.

PUOTA MARIŲ PAKRANTĖJE

Jūrų skautų veiklos vasaros sezono atidarymo proga visa Chicago jūrų skautija ruošia tradicinį šokių vakarą, pavadintą "Puota Marių pakrantėje", kuris įvyks gegužės 2 dieną "Marine Ballroom" salėje, Chicagoje.

Kaip ir visada, gros puikus Heinz Karney kontinentalinis orkestras ir veik turtingas baras ir bufetas. Salės vadovybei leidus, šį kartą bus įruoštos nepaprastos salės dekoracijos, sumaišant jūrų gelmes su dangaus mėlyne ir pavasario žiedais, ir viską iliuminuojant egzotinėmis šviesomis rytų stiliumi.

Visa lietuviškoji visuomenė ir jūrinės idėjos mylėtojai kviečiami atsilankyti.

Br. J.